

Piotr Mazur

Recenzja książki Mariana Z. Stepulaka "Tajemnica zawodowa psychologa", Wyd. WSEI, Lublin 2014

Scientific Bulletin of Chełm - Section of Pedagogy nr 1, 173-174

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**RECENZJA KSIĄŻKI MARIANA Z. STEPULAKA
TAJEMNICA ZAWODOWA PSYCHOLOGA,
WYD. WSEI, LUBLIN 2014.**

PIOTR MAZUR

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie

Książka *Tajemnica zawodowa psychologa* stanowi obszerne dzieło z zakresu etyki zawodu psychologa. Jest to drugie wydanie tej monografii, poprawione i poszerzone. Opracowanie to ma charakter teoretyczno-empirycznego studium donoszącego się do codziennej aktywności etyczno-zawodowej psychologów z wybranych obszarów ich działania. Na polskim rynku wydawniczym spotykamy bardzo niewiele prac dotyczących tego rodzaju zagadnień. Sam Autor jest w Polsce, a może i za granicą jednym z nielicznych specjalistów zajmujących się etyką zawodu psychologa ze szczególnym uwzględnieniem problematyki tajemnicy zawodowej psychologa. Istotne jest przy tym to, iż Autor jest nie tylko nauczycielem akademickim, ale również psychologiem praktykiem, m.in. biegłym sądowym.

Praca od strony formalnej posiada bardzo ciekawą strukturę. Dzieli się bowiem na dwie zasadnicze części. Na początku znajduje się bardzo bogaty i starannie napisany wstęp. Część pierwsza nosi tytuł: *Podstawy teoretyczne tajemnicy zawodowej psychologa*. W jej skład wchodzi sześć rozdziałów. Część druga zatytułowana jest jako: *Empiryczne badania własne nad tajemnicą zawodową psychologa*. Część druga zawiera trzy zasadnicze rozdziały. W niniejszej monografii znajduje się również wykaz skrótów, bibliografia, aneksy oraz dosyć szczegółowe streszczenie w języku angielskim.

Monografia wnosi do naukowej refleksji nad problemami i dylematami etyki zawodu psychologa nową jakość. Stanowi bowiem oryginalne połączenie teorii i koncepcji tajemnicy zawodowej z badaniami psychologów, zarówno teoretyków, jak i praktyków. Takich przedsięwzięć nie spotyka się zbyt dużo. Warto również zwrócić uwagę na użyte w pracy narzędzia badawcze, które mają służyć do badania specyficznej grupy zawodowej, jaką stanowią psychologowie. Autor skonstruował skalę postaw etyczno-moralnych psychologa oraz ankietę do opisu zdarzenia życiowego. W części teoretycznej monografii znajdują się następujące rozdziały: *Podstawowe pojęcia, Podstawy prawne tajemnicy zawodowej, Psychologia osoby jako podstawa tajemnicy zawodowej, Człowiek jako osoba godna zaufania, Tajemnica zawodowa w działalności badawczej i naukowo-dydaktycznej psychologa, Tajemnica zawodowa w wybranych działach pracy psychologa praktyka, Tajemnica zawodowa a duchowość w pracy psychologa*. Ten ostatni rozdział został

umieszczony jedynie w tym drugim wydaniu monografii stanowiąc dodatkowe ubogacenie całej prezentacji. Warto bowiem do moralnych uwarunkowań tajemnicy zawodowej psychologa włączyć aspekt duchowości. Treść tych rozdziałów uwzględnia problematykę specyficznych i równocześnie trudnych do rozwiązania problemów i dylematów etycznych w codziennych czynnościach zawodowych psychologów badawczy, nauczycieli akademickich oraz psychologów – przedstawicieli wymiaru praktycznego.

W części empirycznej znajdują się następujące rozdziały: *Problematyka i metodologia badań własnych, Interpretacja uzyskanych wyników na podstawie metody analizy zdarzeń życiowych oraz skali postaw etyczno-moralnych psychologa, Podsumowanie i dyskusja wyników*. Druga część pracy stanowi oryginalne ujęcie problemu, bowiem w tym miejscu potwierdzają się teorie i koncepcje z pierwszej części monografii oraz weryfikują się postawione pytania i hipotezy badawcze.

Na szczególne uznanie zasługuje dobór źródeł, a także ich wykorzystanie. Autor bardzo starannie dokonał ich selekcji, wykorzystał wiele pozycji obcojęzycznych, szczególnie z obszaru języka angielskiego. Umieszczony został także wykaz skrótów. W bibliografii został uwzględniony następujący podział: kodeksy etyczne, deklaracje, ustawy i inne dokumenty prawne, dokumenty kościelne, opracowania i literatura pomocnicza. Tak przyjęty podział źródeł daje poczucie porządku i wskazuje na ogromne bogactwo zagadnień zawartych w poszczególnych pracach. Pomimo tego, iż pierwsze wydanie monografii ukazało się w 2001 roku, w aktualnym wydaniu pojawiło się kilkadziesiąt najbardziej aktualnych pozycji Autora i innych badawczy problemu.

Do tej pory niniejsza monografia była wykorzystywana przez wielu psychologów, ale przede wszystkim studentów polskich uczelni w ramach ważnego przedmiotu na kierunku psychologia jakim jest *Etyka zawodu psychologa*. Nowe wydanie, poprawione i poszerzone poprawi jego jakość i atrakcyjność, oraz zapewni możliwość dostępu do tej książki, nakład bowiem pierwszego wydania został już dawno wyczerpany.

Niniejsza książka jest dziełem nowatorskim, oryginalnym, stanowi znakomitą pomoc dydaktyczną dla studentów, ale także swoisty przewodnik dla psychologów borykających się z codziennymi problemami i dylematami etycznymi w swojej codziennej pracy.